

ବଳରାମ ଚନ୍ଦ୍ର

ବନାମ

ୟୁ. ପି. ରାଜ୍ୟ

ଏପ୍ରିଲ 24, 1995

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ବି. ଏଲ. ହଂସାରିୟା, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିସ୍ୱୟ]

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 :ଧାରା 4 (1), 6, 11, 18, 20, 23 ଏବଂ 26 । ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ-ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା-ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣା- ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବାର କ୍ଷମତା, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା ବିଚାରପତି ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ଏପରି କୌଣସି କ୍ଷମତା ନାହିଁ ।

ଏହି ମାମଲାର ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ବିଚାରପତି ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଯେ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମ, 1894 ର ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି ହୋଇଥିବା ଘୋଷଣାନାମା ଅସିଦ୍ଧ ଥିଲା । ଆବେଦନ ଉପରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରପତି ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ଆଦେଶକୁ ଅସିଦ୍ଧ କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କର ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଘୋଷଣାନାମାକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବାର କୌଣସି କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ନାହିଁ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିବରଣୀ ନଥିବାରୁ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ସହିତ ଆଗକୁ ବଢ଼ିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଫଳସ୍ୱରୂପ ସେ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଘୋଷଣାନାମାକୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ବୈଧ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହା କହିବା ଭୁଲ ହୋଇପାରେ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକ ଅସିଦ୍ଧ ।

ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରି,

ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଥିଲେ :1.1. ବିଚାରପତି ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରପତି ପ୍ରେରଣ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 4(1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାନାମା ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ବେଆଇନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ବିଚାରପତି ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କ୍ଷମତା ଧାରା 11, 18 ଏବଂ 20 ରୁ 23ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଏବଂ ଏହା ଏହାର କ୍ଷମତା ବାହାରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ଉପସଂହାରରେ ଠିକ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରି ଏକ ଗୁରୁତର ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । [728- D, E]

ଦେଖାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ବିଶେଷ ଅନୁମତି ଆବେଦନ(C) ସଂଖ୍ୟା 9056/1995 ।

F.A. ସଂଖ୍ୟା 211/1989ରେ ଆହ୍ଲାବାଦ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର 31.10.94 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ସୁନୀଲ ଗୁପ୍ତା, ପ୍ରତାପ ଭେନୁଗୋପାଳ ଏବଂ କେ. ଜେ. ଜନ୍ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଭୂମି ଅଧିଗ୍ରହଣ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଅକ୍ଟୋବର 19, 1957 ରେ ରାଜ୍ୟ ରାଜପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତାପରେ ନଭେମ୍ବର 6, 1957 ରେ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ଡିସେମ୍ବର 7, 1957 ରେ ଦଖଲ ନିଆଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲାପାଳ 29 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1958 ରେ ତାଙ୍କର ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଥିଲେ । ଆବେଦନକାରୀ ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାରପତି ପ୍ରେରଣ ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳ 8 ନଭେମ୍ବର 1986 ରେ ମାମଲାଟିକୁ ପଠାଇଥିଲେ । ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଡିସେମ୍ବର 16, 1985ରେ ତାଙ୍କ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାକୁ ଅସିଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଏହା ବିରୁଦ୍ଧରେ, ଧାରା 54 ଅନୁଯାୟୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ଆବେଦନ ଦାୟର କରାଯାଇଥିଲା । ଅକ୍ଟୋବର 31, 1994 ରେ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଦୁଇଜଣିଆ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଖଣ୍ଡପୀଠ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବାର ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା ନାହିଁ ବୋଲି ଘୋଷିତ ଆଦେଶକୁ ଖାରଜ କରିଦେଇଛନ୍ତି । ତେଣୁ, ଏହି SLP .

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା ବିଜ୍ଞ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସୁନୀଲ ଗୁପ୍ତା ତାଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ଶୈଳୀରେ ଯୁକ୍ତି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନାରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ବିବରଣୀ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ସହିତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଆଗକୁ ବଢ଼ିପାରିବେ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତି ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଘୋଷଣାକୁ ଆଇନଗତ ଭାବରେ ବୈଧ ନୁହେଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବାର କ୍ଷମତା ମଧ୍ୟରେ ଥିଲେ, ଯଦିଓ ଏହା କହିବା ଭୁଲ ହୋଇପାରେ ଯେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅସିଦ୍ଧ । ଆମେ ଯୁକ୍ତିରେ କୌଣସି ଦୃଢ଼ତା ପାଇନାହିଁ ।

ଜିଲ୍ଲାପାଳ ତଦନ୍ତ କରି ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ ଧାରା 11 ଅନୁଯାୟୀ ନିମ୍ନଲିଖିତ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ : (i) କ୍ଷତିପୂରଣ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ଜମିର ପ୍ରକୃତ କ୍ଷେତ୍ରଫଳ; (ii) କ୍ଷତିପୂରଣ ଯାହା ତାଙ୍କ ମତରେ ଜମି ପାଇଁ ଅନୁମତିପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ଉଚିତ; ଏବଂ (iii) ଜମିରେ ଆଗ୍ରହୀ ବୋଲି ଜଣାଶୁଣା କିମ୍ବା ବିଶ୍ୱାସ କରାଯାଉଥିବା ସମସ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି, ଯାହାଙ୍କ ବିଷୟରେ କିମ୍ବା ଯାହାଙ୍କ ଦାବି ବିଷୟରେ, ତାଙ୍କ ପାଖରେ ସୂଚନା ଅଛି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କ୍ଷତିପୂରଣ ବଣ୍ଟନ, ସେମାନେ ଯଥାକ୍ରମେ କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାରେ ଆଗ୍ରହୀ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏବଂ ଧାରା 11

ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପରେ, ଦାବିଦାରମାନେ ସୂଚନା ପ୍ରାପ୍ତି ପରେ, ପ୍ରତିବାଦ କରି ଏହାକୁ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ଏବଂ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଧାରା 18 ଅନୁଯାୟୀ ଜମିର ପ୍ରକୃତି, କିମ୍ବା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପରିମାଣ କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ଉପରେ ଆପତ୍ତି ସହିତ ଆବେଦନ କରିବାକୁ ହକଦାର । ଯେତେବେଳେ ଧାରା 18 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁଯାୟୀ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଏପରି ଆବେଦନ କରାଯାଏ, ସେତେବେଳେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଧାରା 19 ଅନୁଯାୟୀ ଜିଲ୍ଲାପାଳଙ୍କୁ ଆପତ୍ତି ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ବିବରଣୀ ସହିତ ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖାନୀ ଅଦାଲତକୁ ପଠାଇବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହା ଉପରେ, ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ, ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟକୁ କେବଳ ଦାବିଦାରମାନଙ୍କୁ ନୁହେଁ ବରଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳ ଏବଂ ଜମିରେ ଆଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ସୂଚନା ଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ।

ତେଣୁ, ଏହା ଦେଖାଯାଇପାରେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କୁ ଧାରା 20 ଅନୁଯାୟୀ ତଦନ୍ତ କରିବାରେ ଦାବିଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ଏବଂ ଜମିର କ୍ଷେତ୍ରଫଳ କିମ୍ବା କ୍ଷତିପୂରଣ ପରିମାଣ ସମ୍ପର୍କରେ ଦାବିଦାରମାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉଠାଯାଇଥିବା ଆପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ପର୍କରେ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟର ଧାରା 26 ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିନିର୍ଣ୍ଣୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି । ତେଣୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାରଣା ପ୍ରେରଣ ବାହାରକୁ ଯାଇପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଧାରା 4(1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାନାମା ଅସିଦ୍ଧ କିମ୍ବା ବେଆଇନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏବଂ କ୍ଷମତା ଧାରା 11, 18 ଏବଂ 20 ରୁ 23ରେ ଥିବା ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମିତ ଏବଂ ଏହା ଏହାର କ୍ଷମତା ବାହାରକୁ ଅତିକ୍ରମ କରିବେ ନାହିଁ ।

ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ଉପସଂହାରରେ ଠିକ୍ କହିଥିଲେ ଯେ ଜିଲ୍ଲା ଅଦାଲତ ଧାରା 4 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଅଧିସୂଚନା ଏବଂ ଧାରା 6 ଅନୁଯାୟୀ ଘୋଷଣାକୁ ଅସିଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରି ଏକ ଗୁରୁତର ଆଇନଗତ ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଆମେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ପାଇଁ କୌଣସି ମୂଳ କାରଣ ପାଉନାହିଁ । ସେହି ଅନୁଯାୟୀ SLPକୁ ଖାରଜ କରାଯାଉଛି ।

T.N.A.

ଆବେଦନ ଖାରଜ କରାଗଲା ।

ଅସ୍ତୀକରଣ

“ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମା ରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାଦ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।”

ଭାଷାନ୍ତର :

ସୁମିତ୍ରା ସାହୁ ,ଅନୁବାଦିକା,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।